

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VII.

Ч. 131.

СУБОТА, 31. ЖОВТНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, OCTOBER 31st, 1925.

No. 131.

VOL VII.

Консерватисти вибрали найбільше послів, але не мають потрібної парламентарної більшості

ЛІБЕРАЛИ, ПРОГРЕСІСТИ І ІНШІ ПАРТІЇ МАЮТЬ РАЗОМ БІЛЬШЕ ПОСЛІВ, ЯК КОНСЕРВАТИСТИ. — ПРЕМ'ЄР КІНГ І СМОХ МІНІСТРІВ ПРОВАЛИЛИСЯ. — В ОТТАВІ ГОВОРЯТЬ ПРО МОЖЛИВІСТЬ РОСПИСАННЯ НОВИХ ЗАГАЛЬНИХ ВИБОРІВ.

ОТТАВА, 30. жовтня. — Під час вчорашніх загальних виборів консервативна партія вибрала найбільше число послів, однак не можна ще сказати напевно, чи вона буде мати потрібну парламентарну більшість.

В 2-й годині нині рано з офісу прем'єра видано такий вислід виборів:

Консервативів	118
Лібералів	97
Прогресивів	20
Робітничих	2
Независимих	2
Сумнівних	6

Разом 245
Як би консервативна партія дістала всі шість сумнівних мандатів, то вона мала би більше послів, які всі решта партій разом. Як числа показують тепер, консерватисти мають 118 місць в парламенті, а злучена

опозиція лібералів, прогресивів, независимих і робітничів має 121 послів.

Тепер заходить питання, чи прем'єр Кінг зрештуйє в користь Мієна, консервативного провідника, чи буде старатися остати при владі при допомозі прогресивних і независимих послів?

Заходить також можливість, що будуть росписані другі вибори, так як ні консерватисти ні ліберали не зможуть правити країною з такою незначною більшістю в парламенті.

З членів ліберального уряду провалилися самий прем'єр Кінг і 7 його міністрів. Ними є: державний секретар Фостер, міністер без портфеля Марлер, міністер праці Мордок, міністер іміграції Гордон, міністер залізниць Грейгем, міністер без портфеля Месей і міністер торгівлі та промислу Лов.

ПРЕМ'ЄР ПЕНЛЄВЕ УТВОРИВ НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ КАБІНЕТ.

Залишив для себе портфель міністра фінансів, а Брієна назначив міністром закордонних справ.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Президент Думерг покликав нині до себе прем'єра Пенлєве і просив його сформувати новий кабінет на місце того, що зрештуйвав у вівторок.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Прем'єр Пенлєве повідомив нині вечером президента Думерга, що він утворить новий кабінет. Спільний мітинг лівих груп, які становлять більшість парламенту, рішив підтримати такий кабінет, якого фінансова політика буде опера на оподаткування капіталу.

ПАРИЖ, 29. жовтня. — Нині рано прем'єр Пенлєве закінчив формування кабінету, який є

задовольний для кожного. В новому кабінеті Пенлєве буде міністром фінансів. Арістід Брієн задержить пост міністра закордонних справ.

Інші портфелі є розподілені так: міністер справедливості — Шотам; міністер внутрішніх справ — Шракем; міністер робіт — Де Монзі; міністер війни — Далядіє; міністер маринарки — Еміль Борель; міністер торгівлі — Шоме; міністер рільництва — Жан Дюран; міністер інструкцій — Дельфос; міністер колоній — Поль Морель; міністер праці — Дуррафур; міністер пенсій — Антерю.

Підсекретарі остають незмінні.

СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ДОМАГАЮТЬСЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ РАЙХСТАГУ.

БЕРЛІН, 29. жовтня. — Соціал-демократи домагаються розв'язання німецького парламенту. Вони кажуть, що резолюція націоналістичних міністрів показує лише, що з націоналістичною партією не можна працювати. Через опозицію націоналістів не можна буде ратифікувати Льокарнський пакт, який на думку соціал-демократів є великим успіхом для німецької закордонної політики. Тому одним ви-

ходом з положення є розв'язання парламенту, кажуть соціал-демократи.

НАРОДНА ПАРТІЯ ЗА ЛЬОКАРНЬСЬКИМ ПАКТОМ.

БЕРЛІН, 28-го жовтня. — Правляча рада й члени райхстагу німецької народної партії ухвалили вчора резолюцію, в якій одобрюють Льокарнський договір.

У Вінніпегу вибрано двох робітничих послів

В ПІВНІЧНОМУ ВІННІПЕГУ ВИЙШОВ АЛДЕРМЕН ГПС, А В ПІВНІЧНО-ЦЕНТРАЛЬНОМУ ВІННІПЕГУ ДОТЕПЕРІШНІЙ ПОСОЛ ВУДСВОРТ. — ДВОМА ДРУГИМИ ПОСЛАМИ В МІСТІ Є КОНСЕРВАТИСТИ КЕННЕДІ І РОДЖЕРС.

Робітники у Вінніпегу поспішали під час виборів найліпше на цілу Канаду. В той час, коли в інших канадських містах не вибрано на жаль ані одного робітничого посла, то в Вінніпегу вибрано двоє своїх представників на всіх 4 послів в місті.

В північному Вінніпегу зібрав вибраний А. А. Гіпс, а в північно-центральному Вінніпегу — Дж. С. Вудсворт, дотеперішній посол. Оба вони є членами Независимої Партії Праці.

В двох других виборчих округах Вінніпегу вийшли кон-

серватисти: в полуднево-центральному Вінніпегу В. В. Кеннеді і в полуднево-Вінніпегу — Роберт Роджерс.

Ліберальні кандидати у всіх чотирьох округах провалилися. В північному Вінніпегу три кандидати дістали таке число голосів:

Гіпс, робітничий	4,794
Мекморрей, ліберал	3,516
Блейк, консерватист	3,880

В північно-центральному Вінніпегу число відданих голосів було поділене так:

Вудсворт, робітничий	4,808
Ловрі, ліберал	1,745
Брейд, консерватист	3,645

ПОМИМО ЗАБОРОНИ ЛІГИ НАЦІЙ ГРЕКИ АТАКУЮТЬ БОЛГАРІВ.

Грецький уряд обвинувачує знову Болгарію, що вони заатакували відступаюче грецьке військо.

СОФІЯ, Болгарія, 28. жовтня. — Помимо острого ради Ліги Націй, грецьке військо дальше окупує болгарську територію, і нема ніяких признаков, що Греки мають намір відтнути свою армію.

Роблячи це оповіщення, болгарські урядники заявили, що нині досвіта Греки бомбардували кілька болгарських сіл.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Звідомлення з Софії і Відня кажуть, що у вівторок в полудне Греки не заперестили обстрілювати болгарський територію. 24-годинний речинець, в якому Греція і Болгарія, на приказ

ради Ліги Націй, мали застановити воєнні кроки на македонському кордоні, вийшов в год. 8-й вчора вечером.

ЛОНДОН, 28. жовтня. — Нинішня каблеграма з Салонік доносить, що Болгари заатакували нині рано відступаючі грецькі війська. В Салоніках панує увірення, що Греки застановили евакуацію болгарської території.

СОФІЯ, Болгарія, 28. жовтня. — Офіційно оповіщено, що грецьке військо заатакувало нині досвіта болгарський прикордонний пост. Греки обстрілювали пост через п'ять годин.

ГРЕКИ ПРИРІКАЮТЬ ЛІДЗИ НАЦІЙ, ЩО УСТУПЛЯТЬ З БОЛГАРІЙ.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Греція оповістила на нинішньому засіданні ради Ліги Націй, що вона дала приказ своїм військам на болгарській території відступити поза свої власні кордони.

Вона запевнила раду Ліги, що повна евакуація Болгарії буде переведена протягом 60 годин, як це визначила рада.

Болгарський міністер Морлов заявив, що його уряд приказав своїм військам не підпринимати ніяких ворожих кроків, та запевнив раду, що на грецькій землі нема ні одного болгарського жовніра.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Рада Ліги Націй одержала нині телеграму, що болгарські війська заатакували Греків, як вони відступали з болгарської території.

Телеграму прислав болгарський міністер закордонних справ, який повідомив президента ради Брієна, що Греція рішила застановити відтягання своїх військ з Болгарії.

Телеграма з Відня каже, що від часу, як розпочалася боротьба між Грецією а Болгарією, убито і ранено 57 болгарських жовнірів.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ВИСИЛАЄ ДО СИРІЇ 10 ТИСЯЧ ВІЙСЬКА.

На приказ французького генерального штабу з Дамаску висілається жінок і дітей. — Положення в Дамаску й околиці є дуже непевне.

ПАРИЖ, 29. жовтня. — Міністерство закордонних справ оповіщує, що французький уряд вислав до Сирії ще 10,000 жовнірів. Всі війська концентрується на оборону Дамаску перед повстанцями.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Генерал Серейль, французький високий комісар в Сирії, зажадав від французького уряду, щоб йому вислано на підмогу 15 тисяч війська.

У Франції панує велике невдоволення з ген. Серейля за його невміле правління в Сирії. На уряд робиться сильний натиск, щоб він відкаликав Серейля зі становища високого комісара в Сирії.

ЄРУСАЛИМ, 28. жовтня. — На підставі інструкцій французького генерального штабу розпочалася евакуація жінок і

дітей з Дамаску, і положення в тому місті є непевне.

В цьому тижні сподіються тут прибуття двох регіментів кавалерії, що були вислані з Марока.

Всюди довкола Дамаску панує великий неспокій і друзі є дуже активні. Французькі власті звернулися до Парижа за новим військом.

ДРУЗИ ВІДТЯЛИ ВІДВОРОТ ФРАНЦУЗАМ.

ЛОНДОН, 29. жовтня. — Делегати з Багдаду доносять, що друзі відтяли відворот французькій коломні, що була вислана проти сирійських повстанців.

Залізниця між Бейрутом і Дамаском є перетята в кількох місцях. Населення кількох сіл коло Дамаску прилучилося до друзів проти французьких окупантів.

ПОВСТАННЯ В ДАМАСКУ СПРОВОКУВАЛИ САМІ ФРАНЦУЗИ.

АЛЕКСАНДРИЯ, Єгипет, 29. жовтня. — Втікачі з Сирії розказують, що повстання в Дамаску спровокувала сама французька влада.

На приказ французького губернатора в Сирії ген. Серейля, Французи висаджували на верблюдів тіла убитих арабських повстанців, що згинили в околицях Дамаску, і влаштували по місті паради з трупами на верблюдах. Це малося робити на пострах Арабам.

Такий нечуваний вчинок викликав невдоволення Французів

очевидно мусів викликати реакцію, і наслідком цього було повстання Арабів проти французьких окупантів в самому Дамаску.

ЛОНДОН, 29. жовтня. — Газета "Дейлі Мейл" друкує опис одного Бритійця, що втік з Дамаску до Єрусалиму. Він каже, що в наслідок бомбардування Дамаску Французами деякі члени міста горіли від понеділка до четверга. Під час здавлювання повстання Французи убили кілька тисяч Арабів.

ЧИСЛО УБИТИХ В ДАМАСКУ ПОДАЮТЬ НА ВІСІМ ТИСЯЧ.

ЛОНДОН, 28. жовтня. — Півофіційна французька газета "La Syrie", що виходить в Бейруті, подає арабське звідомлення, що під час здавлювання Французами повстання в Дамаску убито 8,000 людей.

Французькі подорожні, які прибули з Дамаску, потверджують відомість, що при здавлюванні повстання Французи уживали машинних криків, артилерії, аероплянів і танків.

Французьке військо бомбардувало повстанців через 48 годин. В Дамаску ще й тепер видно на місті барикади і траншеї

з мішків з піском.

Консулі різних держав в Дамаску вручили тамошній французькій владі протест проти бомбардування міста Французами. Вручена нота рівняється дипломатичному протестові. В ноті сказано, що горожани різних держав можуть зажадати від Французів відшкодування за вчинені їм шкоди.

Крім цього, кілька днів тому назад Ліга Націй звернулася до Франції, щоб вона здала повний звіт зі свого мандату над Сирією.

ТИСЯЧУ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ ДЛЯ "У. Р. В.!"

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ТИСЯЧУ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ ДЛЯ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

Ударним ключем сьогорічної листопадової кампанії в користь української робітничої преси є:

Тисячу нових передплат для "Українських Робітничих Вістей" в місяці листопада!

Товариші й товаришки! Ключ цей не є собі порожнім ключем, мовляв — буде тисяча, добре, а буде менше, то й це гаразд. Так думати не можна. Ключ мусить бути здійснений, а щоб його здійснити, треба напружити в листопаді всі свої сили, треба працювати з повним зрозумінням значіння робітничої преси. Все ми люди діла а не слів і повиний ключ при кінці листопада мусить бути теж dokonаним ділом.

Кампанія в користь української робітничої преси в Канаді не влаштується рік річно тому, що це якась традиція, що це вже стало у нас звичаєм. Ні, товариші! Влаштується тому, що цього вимагає від всіх нас потреба. Не буде цієї потреби, не буде й пресових кампаній. Буди забезпечена фінансово наша преса, то ясна річ, що тоді ніхто не буде звертатися за грошевою допомогою до широкого робітничо-фармерського загалу. І пекуча потреба ключе нас всіх сьогодні: праціймо всіма силами в місяці листопада! Поширимо нашу пресу як найбільше, зберемо дійсно тисячу нових передплат з цілої Канади, зберемо пресовий фонд, забезпечимо всі спільно даліше існування вірної інтересам працюючих преси.

Товариші й товаришки! Тяжке фінансове положення нашої преси в цей час, вимагає від нас більш завзятої праці, як в минулих пресових кампаніях. Праційте цілий місяць листопад для преси! Українські робітники й робітничі Вінніпегу, не дивлячись на різні перешкоди, як направа будинку, звязана зі значними коштами і інші видатки, відсували все на бік і цілий листопад працюють тільки для преси. Бо вони найкраще бачать, в якому тяжкому положенню находиться зараз наша преса. Зробіть так і в вашій місцевості! Пам'ятайте, що поміч потрібна і то поміч шедриша, як в минулих роках. Наша преса зростає, видатки подвоїлись, а прибутки не в силі покрити їх.

Тисячу нових передплат для "Укр. Роб. Вістей" в місяці листопаді мусить бути! Хай це повторить кожний з вас! Це обов'язок кожного того, хто цинить і любить свою робітничу газету. Як-би кожний читач придбав одну передплату, то ми здобули-б не тисячу, а б то і 8 тисяч нових передплат. Однак, кожний думай, що власне ти маєш придбати бодай одну передплату. Не спускайся на інших, працюй шире самий в цьому напрямку.

До праці товариші й товаришки! До невтомної праці-через цілий листопад. Ця праця є ударами тяжкого нашого молота в ту скалу, що навалюється на нас. Ми розіємомо її! Ми — забезпечимо нашу пресу! Ми ще раз докажемо ворогам, що ми не балакунці, не розсипані одиниці, а свідомі й завзята та велика робітничо-фармерська громада.

Вперед до здійснення ключа:

Тисячу нових передплат для "Укр. Роб. Вістей"!

ТАКИЙ СОБІ КРОВАВИЙ МИР.

У швайцарському місті Льокарно зібрались були недавно тому представники західно-європейських капіталістичних держав і балакали про мир. Той, як вони балакали про той мир, війська тих держав, членів Ліги Націй, проливали кров колоніальних і напів-колоніальних народів в Африці та Азії.

А як скінчилися наради в Льокарно, то буржуазна преса розперізувалася кричучи-про те, що вже війнам настав кінець. Французькі дипломати чуте не піддалися з німецькими, Штрессман гуляв з жінкою Чемберлейна, словом — загальна була радість.

Як довідался про досягнення конференції в Льокарно Греки та Болгарии, то з великої радості завели й собі такий воєнний танець, що не спам'яталися, коли з своїми військами Греки опинилися на болгарській території, а Болгарии на грецькій. Дивного в цьому нічого, бо так Греція як і Болгария належать також до Ліги Націй. І має зараз та Ліга Націй чимало клопоту, щоб припинити грецько-болгарську авантюру.

Французький генерал Серейл, що наглядає за "миром" в Сирії, після мандату даного Франції, щоб з великої втіхи виявити свою дружбу Друзам, завелі своїм гарматчикам стріляти на старинне місто Дамаск сорок вісім годин без перестанку. Спам'ятавали його влипливі люди, що шкода нищити місто зі старинними пам'ятниками і людей шкода вбивати, але він задля встановлення миру нічого не покаяв: знищив більшу часть Дамаску і вбив коло двайцять-п'ять тисяч беззбройного магометанського населення — стариків, жінок і дітей. Мир — так мир.

В Китаю, що теж належить до Ліги Націй, імперіалістичні держави, членів Ліги Націй, озброюють і фінансують армії своїх різних вимених генералів для домашньої війни, щоб від так "в мирі" виласкувати закриті китайські фабричні маси. В Індії, Персії, Мозамбі теж замирюють всіх невдоволених і неспокійних.

І все це називається добрими ознаками тривогого мира. Бре-суть, щоб приспати увагу працюючих мас. А мира немає й не буде, поки пануватиме капіталізм.

БРЕХНЯ НА РОБІТНИКІВ.

Капіталістична класа знає, що її пануванню настав-би скоро кінець, коли-б робітники й фермери об'єдналися і повели спільно боротьбу проти винаску працюючих мас. Через те вона наказує своїй пресі, щоб вона поширивала непорозуміння й ворожнечу між робітниками й фермерами. А де панує роздор, там про об'єднання не може бути мови.

Капіталістична преса, а за нею й всі ті нужденні чужинські часописи, що живуть з панських охлалів, видумують і розповсюджують всякі брехні й вигадки раз на робітників, а другий на фермерів, щоб одних перед другими очернити і не допустити їх до тісної здуки.

Одню з таких брехливих вигадок на робітників, про яку скажемо дещо, є та, що вони вимагають у фабрикантів високої платні і через те фабриканти рахують відтак фермерам високої ціни за машинерію. Виглядає ніби на те, що у робітників і фермерів в цім випадку справді розбіжний інтерес.

Тимчасом це така сама брехня, як і то, що ніби-то фермери винні тому, що робітники в містах мусять платити високу ціну за споживчі продукти. Так як фермери не дістають той ціни за свою худобу, по якій робітники мусять в місті купувати м'ясо з неї, так само робітники не дістають той ціни за свою працю по фабриках, по якій фермери купують вироблену робітниками машинерію.

Ось пригляньтесь, що кажуть про це урядові підрахунки. Статистичне Бюро подає, що в 1922 р. вироблено у фабриках в Канаді продуктів на вартість \$2,439,000,000. При виробі цих продуктів заплачено платні фабричним урядникам і всім робітникам в сумі \$497,800,000. Це виходить тільки 20.2 процент усього вартості вироблених продуктів.

Коли вироблені товари, вартості, скажім, 100 доларів будуть перевезені з фабрики залізничною до гуртового складу, а відтак до подрібного стору, то до їх ціни треба буде додати за перевіз і зиск гуртового та подрібного продавців. Скажім, що перевіз і зиск гуртового й подрібного продавців будуть високими найменше яких 40 доларів, то покупцеві прийдеється заплатити за ці товари 140 доларів. Кілько з цих 140 доларів йде на платню робітників і фабричних урядників (менеджерів, клерків тощо)? Всего 20 доларів і 20 центів. Який це буде процент? Всего 14.3 процент.

Та й це ще не все. Треба ще відділити від цього платню урядників і коли це зробимо, то в ціні товарів платня робітників вноситиме пересічно найбільше яких 11 процент, то-бто 11 доларів на кожних сто доларів. Отже в кожних 100 доларів, що їх фермер платить за машинерію чи інші товари, на оплату праці робітників йде всего 11 доларів.

Ось таке відношення заробітної плати робітників до ціни виторвоних ними товарів, що її платять фермери чи інші консументи. А є наємні брехуни, що або самі дури не знають про що вони балакають, або свідомо брешуть, що ціни фермерських машин і потрібних фермерам товарів тому такі високі, бо робітники за багато платні дістають.

Вся-ж правда тут така, що так як фермери так і робітники дістають дуже нужденну частину вартості виторвоних ними продуктів, а ті, що в них ці продукти забирають — то-бто капіталісти — забирають собі ливину часть тієї вартості, так звану додаткову вартість або надвартість. Ні робітничі фермерові, ні фермер робітничові нічого не винні в тому, що оба вони бідують, хоч тяжко працюють. Обох їх визискує одна й та сама класа людей — капіталісти. З того ясно, що оба вони повинні об'єднатися для боротьби проти спільного ворога.

КАТИ ПРАЦЮЮЧИХ І ТХ ПРЕСА.

Пресові з'ємо папір, на якому друкованим словом оповідається про всі події, та на якому вчені та грамотні люди взагалі висловлюють свої думки, аба думки тих, в кого вони працюють та побирають за це платню.

Чистий, білий папір, поки на нему немає ще друку, є для нас мертвою річчю, хоч часом корисною для якогось вжитку, хоч би таки для написання, чи надруккування на нему своїх думок. Друкований чи списаний папір для грамотного чоловіка є вже неначе живую істоту, яка до него говорить. Друкований папір говорить навіть і до неграмотної людини, але... через "перекладача", то-бто через посередника, який вміє читати.

Капіталісти не стрічаються з робітниками. Вони живуть в своєму відмурованому від робітників світі. Але для того, щоб говорити з робітниками, щоб вести серед них агітацію, їм не треба йти на робітничі мітинги. Вони мільонами примірників своїх газет найдуть робітника на кожному кроці рано, в день і ввечерю. І своїми газетами вони до них говорять, агітують, калічать його слабо розвинений розум, напроважують одного робітника на другого.

Те саме роблять й ріжні-капіталістичні уряди. В своїх країнах вони мають власну пресу, то-бто всю пресу капіталістів своєї країни. Ця преса, скажемо в Болгарії, вірно служить урядові Цанкова, який страшним терором душить там всякий прояв робітничо-селянського руху. Робітничі та селянські преси, що розсазала-б цілому світові про злодійства уряду Цанкова, там нема, її здушено.

Але поза кордонами Болгарії є сильна робітничая преса, яка розносить по цілому світі все

те, що робить уряд Цанкова в Болгарії. Також так звана ліберальна преса багато дечого містить про кроваву роботу Цанкова. Так само преса закордонних капіталістів мусить бодай новинки містити про події в Болгарії, бо коли-б вона не містила всего того, що в світі діється, тоді втратила-б багато читачів. А читачів вона мусить мати не тільки для того, щоб взяти від них гроші, але й для того, щоб редакційними та ріжними іншими тенденційними статтями, фейлетонами, оповіданнями сіяти в головах тих читачів закордонний туман.

Отже те, що закордонна преса містить про роботу Цанкова в Болгарії, йому не подобається. Бо це настроє проти него не лише мільони працюючих, але й буржуазні ліберальні круги, головні круги письменників і вчених.

Що-ж тоді робить Цанков і його уряд?

Робить те, що робить кожний капіталістичний уряд в подібних випадках. Він за кордонами своєї держави підкуплює кілька великих буржуазних газет і в них заперече те, що про його роботу пише робітничая або "незалежна" преса.

Так останніми часами Цанков підкупив кілька великих впливових європейських газет. Як доносить деякі європейські газети, Цанков перш усього підкупив велику віденську буржуазну газету "Нае Фрае Прессе". Виявилось, що недавно та газета вийшла на 40 сторінок і весь матеріал в ній був присвячений Болгарії. Цанков заплатив тій газеті по чотири тисячі левів за сторінку, то-бто заплатив 160 тисяч левів тільки за це одне число. Він так взяв ту газету під своє розпорядження, що навіть оголошення до неї приймається в болгарському консульстві в Відні.

Тепер агенти Цанкова ведуть

переговори з кількома іншими європейськими газетами, обіцяючи їм "піддержку", аби тільки вони згодні писати те, що хоче Цанков. В Парижі таким агентом Цанкова є бувший соціаліст Г. Василев. Він здобув вже для Цанкова в Парижі кілька газет, а тепер веде переговори з деякими французькими видатнішими буржуазними журналістами, які згодилися вхвалити в тих газетах Цанкова і його уряд. Бачите, Цанкові мало того, що якась газета продасть йому свої шпальти. Він хоче, щоб на шпальтах тої газети його хвалили відомі європейські журналісти. Тоді це має зовсім інше значіння.

Ось як роблять вороги працюючих. Так робить не тільки Цанков. Так роблять уряди польської шляхти, румунських бояр, так роблять всі уряди, коли їм цього треба. Так робили всі уряди воюючих 4 роки великих країн.

Але про це не знають, навіть не догадуються працюючі маси,

за винком передових, свідомих, організованих робітників. Працюючі маси, якщо вони грамотні, читають все, що їм попадає під руку. Купують ту газету, в якій за п'ять центів буде цілий фунт паперу, то-бто буде більше як за п'ять центів самого паперу, не рахуючи коштів друку.

Так буржуазія розуміє значіння своїх газет і так вона здуманое ними розум працюючих мас. Щоб поставити цему гідний опір, всі свідоміші робітники й фермери, робітничі й фермерські, всі члени робітничо-фермерських організацій повинні читати тільки ті газети, які дійсно служать працюючим і які видаються за їх гроші та контролюються робітничо-фермерськими організаціями. А для цього треба, щоб українські робітники й фермери ширили всюди "Українські Робітничі Вісти", "Робітничі" й "Фармерські Життя", як дійсно робітничо-фермерські газети.

Волинцев.

ЩЕ ОДНА ЧУДАСІЯ.

Та й не одна! Кілька нараз. Перша і найбільш нелюба для світових капіталістів, а для українських тулобоких патріотів з'окрема, це — існування Радянського Союзу.

Клопоту, бачите, з ним багато.

Делегації ріжні до него їдуть: робітничі, вчительські, наукових інститутів. Воно не було-б багато клопоту, коли-б ті делегації туди їхали, а назад не вертали. А то вертають.

Поїдуть, об'їздять, оглянуть, вернуть назад і зараз тоби доклади на мітингах, в газетах. Цілі книги пишуть про те, що бачили, чули, їли...

Зараз більшовицьку по цілому світі розносять.

Поїдуть людьми навіть скептиками, а вернуть більшовиками. Не дуру капіталістичні уряди рішили не пускати до Радянського Союзу більше делегацій.

А з Українцями емігрантами-патріотами яка чудасія виходить...

То жили собі спокійненько в кавярнях Відня, Праги, Берліна, а тепер цілком спантелічилися.

— На Україну — кажуть їдемо — і хоч ти що хоч!

Коли їхав Грушевський, Тюнтюнк — вони сміялися.

— Ідьте, ідьте, — казали, — там більшовики зроблять з вас кломоти для щурів.

Посиділи українські емігранти ще рік в кавярнях і затужили. В присутності більшого гуртка ще кляли Радянську Україну, а розійшовшись — чимськорше по одному до радянського посольства в Відні, Берліні, Празі і все по одному смікали на Україну.

"А на Вкраїні, там сонечко сяє".

А тут смердюча кавярня та й та вже перейшла на "вегетаріанство". А в животі перевозити, вкорити, наче хто порожнім возом по грудях таранити.

І почала відбуватися в головах патріотів революція.

Частіше почали вони просити на Україну... Гуртати.

Іхали жовніри галицької армії, а з ними й офіцери. Незкільки, а полковники. І не чогу будь тоби їхали, але впрост в червону армію.

— Вірою і правдою — кажуть — служитимем.

Читали листа Косака недавно в "У.Р.В."

Коли читали, то й знаєте.

А тепер Ніковський... Авжеж-той самий Ніковський, що оти колись радив Віничиченкові та

Не думай, що пресова кампанія обійдеться без тебе. Каміан так думаєш, то ти не свідомий робітник. Ти не любиш своєї газети, бо свідомий робітник бореться за свою країну разом з усіма, а не чекає, що другі виборять йому шось. Працій в листопаді будь певний, що при кінці місяця задоволено відітхнеш: "Я сповнив свій обов'язок і всі ми сповняли, а це-ж — сиял!"

КОЛОЧКИ.

"Діло" з 10. жовтня з "жачком" пише, що на викладах славянознавства в університетах Праги, поруч численних викладів про мову та літературу славянських народів — нема ані слова про Українців, їх мову та літературу.

І справді погано! Це певно тому нема, що Польща не пускає Українців на студії до Чехословаччини...

Але-ж нам кажуть українські патріоти, що в Чехії є українська академія, університет і цілий ряд українських професорів та політиків.

А може вони самі забули вже українську мову? Здалося-б, щоб Лецишин та Ригинда дещо роз'яснили нам.

"Новий Час" доносить, що римський "папа" приступав до видання гострого розпорядку відносно жіночих уборив.

Відбере святий отець французьким модисткам хліб.

Газети кажуть, що папа забороняє випускати до косяла жінок в "неприміливі" убрання.

Але тих жінок, що вибраватимуться на прощу до самого папи, він приймає в коротких сукнях, без рукавів і з глибоким декольте, а навіть в прозорих суконках.

На конференції в Льокарно світові "миротворці" проголосили, що війни більше не буде.

На доказ цього — Греки й Болгарии почали війну.

Ще не засохли квіти на тому букеті, який піднесли паризькі горожани в своєму міністрів закордонних справ Бріанові за його мирну політику, як французькі війська з землі і з повітря спалили історичне місто в Сирії, Дамаск, замордували тисячі жінок і дітей.

Замордували без війни, бо Ліга Націй заборонила війну.

Французи аргументували сирійське місто Дамаск, а англійський уряд домагався за це відшкодування для... своїх горожан.

Ліга Націй домагався, щоб Греки перестали битися з Болгаріями, але ані слова не скаже, щоб Французи перестали бити Рівів та Сирійців.

Шість законів Ліги Націй воювати не вільно, а бити можна.

Йурчакенко.

СВЯТКУЙТЕ ПАМ'ЯТЬ СВОЇХ ГЕРОІВ.

11. листопада 1925 р. минає рівно три роки, як в Чортковій польсько-панською владою розстріляно двох галицьких революціонерів Мельничука Степана і Шеремету Петра. Кілька днів перед тим загинув трагічною смертю третій революціонер Цепко Іван. Це були робітничо-селянські герої, що боролися за визволення працюючих мас і за це наложили своїми буйними головами.

Товариші й товаришки! Віддайте належну пошану нашим борцям в третю річницю їхньої смерті! Влаштуйте концертні-мітинги, посвячені їх пам'яті! Де можливо, то ставте драму "Дванайцять". Як минулих років, так і цього, докажіть, що ви вмієте шанувати своїх борців. Цього року українські "патріоти" в Канаді ганебно брехливо спогнали пам'ять т.т. Мельничука і Шеремети. Масова пошана українських робітничо-фермерських мас в Канаді буде найкращою відповіддю брехунам.

Хай-же не буде місцевості, де-б бодай скромним святочним вечором, не вшановано пам'яті т.т. Мельничука, Шеремети і Цепка. Де неможливо влаштувати такого вечора в день третьої річничі смерті робітничих героїв (11. листопада), то перенесіть це свято на найближчу неділю.

Пишіть до "Укр. Роб. Вістей" про ті свята. Хоч короткими словами дайте знати, як вшановано в вашій місцевості пам'ять робітничо-селянських героїв.

Мусій.

РАМСЕЙ МЕКДОНАЛД І “ПОПІНТЕРН”. ПІД ПЯТОЮ РУМУНСЬКИХ БОЯР.

Бувають же тепер на світі й такі чудеса, що соціалісти з І. Інтернаціоналу цілються не лише з кровавими диктаторами Болгарії та Угорщини, але навіть братаються з попами та помагють їм організуватися на полі клясової духовної боротьби за царство боже на землі.

Від 19. по 29. серпня цього року відбувся в Штокгольмі з великою помпою з'їзд попів англійської, лютеранської, протестантської-евангелістської, пресвітеріанської і православної церков. Зі всіх країн земної кулі — з Полудневої Америки, зі Злучених Держав, з Єгипту, Польщі, Греції, Чехословаччини і т. д. зібралися єпископи і прості попи християнських церков на всесвітній конгрес.

Світлова руйнівницька війна зруйнувала в значній мірі і одну ілюзію в трудящих мас — ілюзію, що християнська церква є опорою любові і миру. Тепер церковні слуги різних країн рішили заснувати власний інтернаціонал для того, щоб порадити і полатати будову християнської церкви та спласти її від цілковитої руїни.

І от Штокгольм 19. серпня зі здивуванням побачив незвичайне видовище: із соборної церкви в королівську палату йшла процесія, в якій йшли єпископи та попи в різних строях, як для потвердження, що кожна християнська душа спадає по своєму. Між ними служителями церкви не було лише рабів і мулл. З привітальною промовою виступив сам король. Багато політичних діячів прислали свої привітні телеграми. Між ними бачимо американського президента Куліджа, німецького президента фон Гінденбурга і, нарешті, телеграму від будишкового робітника прем'єра Англії соціаліста МекДоналда. Його телеграма звучить:

“Мое бажання — не тільки взяти участь в такім зібранні, але й висловити свою повягу невичерпаному стремлінню спасти честь церкви, як невичерпаной і послідовної сили, що стремить до мира — повинно-б було завести мене до Штокгольму, коли-б це було в людських силах.”

Далі МекДоналд каже, що “треба накласти обротъ (а Свистун казав, що кінські окуляри!) на сліпі страсти і глумости людей і напаятувати їх”. Далі каже, що “становище цілого світа тепер знову кличе на допомогу християнського духа не тільки як судді і лікаря, але також як і руководителя”. А закінчує МекДоналд закликком, щоб церква “збрала під свій прапор віри” тих людей, що “в душевнім страху кидаються взад і вперед, щоб вони під церковним прапором могли перенести твердою налією на шляху духа”.

Так поздоровляє “попінтерн” соціаліст МекДоналд. На тому засіданні “попінтерну” обговорювалися різні питання: про перегляд учебників історії в лусі християнської любові, про навчання закону божого в приватних школах, про konieczність переконати Лігу Націй в тому, що вона не придержується християнської моралі і т. д.

Лаялося також на засіданні того “попінтерну” більшовиків, говорено, що нема кляс, але є одна родина.

Кожне засідання конгресу починалося молебнем, який по черзі читали представники різних церков, а кінчилося бенкетом.

Відтак вибрано виконком “попінтерну”, який складається з кількох десятків єпископів, вікаріїв, попів та професорів богослов'я. Жаль, що МекДоналд не був присутній, а напевно був би вибраний до цього виконавчого комітету “попінтерну”.

“НАТУСЬ”.

“Натусь” — це собі панський хлопчина. Змаленьку він по казує язика татові, бо так його вчить мама. А як виросте, то буде показувати не язика, а кігти робітникам.

Цего “Натуса” відіграє Драмгурток при У.Р.Д. в Вінніпегу в суботу 31. жовтня. Тикети набувайте вчасно.

ТАТАРБУНАРСЬКИЙ ПРОЦЕС.

Допит обвинувачених на процесі бесарабських повстанців в Кишиньові остаточно викриває провокаційну роль представників державної влади в Татарбунарі, як і цілковиту юридичну безгрунтовність матеріалу свідчення. Суд змушений був визнати, що той матеріал обвинувачення, що фігурує в суді, добуто було за допомогою катування. В зв'язку з цим, суд намагається добути докази, щоб обвинувачені не розповідали про жорстоке поводження з ними, а давали-б свідчення лише про свою діяльність.

КАТУВАННЯ В СІГУРАНЦІ.

Арештованих в Галаці 46 членів унітарних професійко було катувано. Деяких арештованих били залізними киями по п'ятах до неспитомости. Цаладе, не маючи змоги зносити катування, намагався покинути самовбивством. Переведену з Букарешту до Галаці Єлену Філіповну, що недавно судилася в справі Ц. К. румунської компартії, було так побито, що вона пролежала три дні без пам'яті.

В ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХЕТСЬКІЙ НЕВОЛІ.

ЗАМКНЕННЯ ЛЬВІВСЬКОГО МОНАСТІРЯ КАРМЕЛІТІВ.

Згідно з відомостями, які подає в одному з останніх чисел “Dziennik Ludowy” монастир Кармелітів у Львові, в якому поповнено вбивство, має бути закритий. Показують, що той “przeglądniowy straszny wypadek” — як це писала польська брукера “Gazeta Poranna” — ігумен Бряня, який після того, як о. Копач втік від нього з сокирою, замкнувся в своїй келії на ключ, не даючи аж до ранку нікому знати про цей випадок, теж не без вини. За його “дзьяльносць” зняли з нього священничі свячення. Видно, що була до цього не мала причина. Той самий “Дзєнник Людо-

ви” містить ще один цікавий приченок до історії кармелітського монастиря, а імено листа одного зі своїх читачів, який подаємо в перекладі.

“Звичайно в різних обставинах говориться, що “старі люди не пам'ятають”, однак яка хоч старість, пам'ятаю. Було це в божому році 1879 або 1880. Там на тім кармелітським узгір'ю, в будинку, що стояв побіч монастиря, містилася бурса пагоні семінарок під педагогічним наглядом ксьондзів Кармелітів і під зарядом п. Н. Наслідком цього наглядю і “розмишлєній” на засіданках ксьондзів, питомців і семінарок був факт, що більшість сповідаючих семінарок стали матерями, не виходячи офіційно за-

СИГУРАНЦА ВИГАДУЄ ЗМОВИ.

Орган сигуранці “Універсуа” повідомляє, що ніби то сигуранца останніми днями викрила в Бесарабії більшовицьку повстанську організацію, з центром її в Хотині. Ця організація, ніби-то, підготувала повстання. В повідомленні зазначається, що охранка знайшла багато зброї, військового знаряддя та комуністичної літератури, а також захопила документи. Повстання повинно було вибухнути в містечкові Ленкауці, а також в Хейпаці та в Єдиписку. Як повідомляє “Адеверул” арештовано кілька осіб. Частина арештованих доставлено до Ясс. Деякі арештовані, ніби-то повідомили, що вони мали на думці розпочати повстання у жовтні, після закінчення роботи на полі, так само, як це було в Татарбунарах.

ПАНСЬКИЙ СУД.

Варшавський окружний суд засудив на 4 роки каторги 19-літнього Люблінського за перетримання комуністичної літератури.

НОВИЙ БУНТ ВІЗНІВ.

Цим разом вибух бунту в'язнів в тюрмі в Ломжі. Видно дуже добре поводитися і ломжинським в'язням, коли теж збунтувалися. Ломжинська тюрма подібна своїми розмірами до Свентосквизкої. Головною причиною бунту був факт, що деяким в'язням на протязі кількох місяців не скидали залізних кайданив. Наслідком заворушень, які усмирювала кулями поліція, застрілено одного в'язня і кількох ранено. Спомія поліціантів ранено одинадцять. В'язні, не маючи зброї, боролися очайдушо камінням, дошками та залізом, які добули з в'язничих крат, дірок та дверей. Цей бунт є одним доказом більше на невідраді видносини і нелюдське трактування у польських тюрмах.

БЕЗРОБІТТЯ У ЛЬВОВІ.

Державний уряд посередництва праці у Львові подає скільки безробітних за час від 27. вересня до 3. жовтня у львівській округі на 2,500 осіб, а в тім числі умових робітників 765. З допомог для безробітних скористало в тім часі 172 особи, вільних посад з кінцем тижня 158, вислано на них 170 кандидатів, посередничено за оплатою в 76 випадках, видано залізничних зніжок для 31 робітників.

муж. Четвертий рік учительського семінаря в 1879 році з цього приводу розв'язано, а цей скандал воляк за ксьондзами Кармелітами і став одним із звен “кармелітської традиції”.

БУНТ ВІЗНІВ В ПЕРЕМИШЛІ.

В карнім заведенню в Перемишлі в'язні заохочили синімиками, підпалили їх і так при золоті хотіли дістатися на волю. Сторожа перешкодили їх намірам.

ДОБРЕ СВІТЛО — ЦЕ ДОБРИЙ ЗІР.

Учені спеціалісти, як і прочі люди, годяться в тому, що наші очі є не лише найбільш складним, складним органом, а й незвичайно важким і вартисним. Людина своїм зором приймає дев'ять десятків вражів і тому зір є одною з головних підойм умового розвою людини. Одною з прикмет очей людини є їх здатність автоматично пристосовуватися до обставин, тисячі раз на днину, густо часто без свідомого нашого зусилля. А тому, що наші очі автоматично припрорюються до обставин, людина часто надживає їх і перетомлює. Є це передовсім наслідком неважливого освітлення.

Добрим світлом може бути всяке світло: соняшне, електричне, газове, але лише тоді, коли воно досить сильне, стає і незвичайне і коли не вражає очей. Світло не є добрим, коли воно за сильне, мерехотить, блимає, або разить очі.

Наприклад, читання в вагоні, який проходить через міст або вулицю великого міста поміж високими домами, є шкідливим тому, що світло при такій їзді є змінне. Високі доми чи стовпи моста кидають тіні, які міняються раз у раз освітленими місцями, мають той наслідок, що світло мінється, то блисне, то слабне. Світло, що паде просто в очі, неохоронене жадною ослонкою, разить і дуже шкодить очам. Досліди над добрим освітленням пороблені ріжними науковими установами вказали, що належне освітлення причиняється до збільшення і уліпшення праці, зменшення нещасливих випадків та заощадження часу.

Досліди пороблені Американським Товариством Шкільного Образовання переведені над п'ять мідіонами шкільної дівтори вказали, що на кожних одинадцять дітей одно має так ушкоджений зір, що не в силі без задержок продовжувати шкільну працю.

Добре освітлення належного освітлення вистарчить троха уваги і доброї волі та не забувати, що “добре світло — це добрий зір”.

“НОВИНИ РАДІОТЕХНІКИ.”
Найвищу радіоголосну станцію відкрито недавно в Пірнейських горах близько Тарбеса, щоб подавати метеорологічні відомості.
На радіовиставі в Шікаго був улаштований спеціальний відділ радіоапаратів ліаіпутів. Нюдин із них не важив більше, як одну дванадцятку частини фунта і його легко можна сховати в кулакові.
В колонії хорих на проказу на Філіппінських островах збудовано радіостанцію, щоб сполучити з зовнішнім світом нещасних хорих.
В найбільших часах думають дати можливість американським та європейським радіоаматорам почути... шум Ніагарського водоспаду.
В Злучених Державах кожна релігійна секта придбала голосні радіостанції, і що недалі американське повітря наповняється молитвами та проповідями до ріжних богів на користь попів ріжних гатунків і вір, що конкурують між собою.

Місяць листопад — це місяць допомоги українській робітничій пресі в Канаді. Ти теп повинен придбати хоч одну нову передплату для своєї газети і зібрати, скільки можеш, пресового фонду. Коли робітничий найдется в тяжкому положенні, то за допомогою газети його рятують товариші з цілої Канади. Підрайтуйте-ж тепер всі свою газету! Вона-ж є вашим провідником, оборонцем і учителем. Вона — це ви!

3 поля науки і техніки

ДОБРЕ СВІТЛО — ЦЕ ДОБРИЙ ЗІР.

Учені спеціалісти, як і прочі люди, годяться в тому, що наші очі є не лише найбільш складним, складним органом, а й незвичайно важким і вартисним. Людина своїм зором приймає дев'ять десятків вражів і тому зір є одною з головних підойм умового розвою людини. Одною з прикмет очей людини є їх здатність автоматично пристосовуватися до обставин, тисячі раз на днину, густо часто без свідомого нашого зусилля. А тому, що наші очі автоматично припрорюються до обставин, людина часто надживає їх і перетомлює. Є це передовсім наслідком неважливого освітлення.

Добрим світлом може бути всяке світло: соняшне, електричне, газове, але лише тоді, коли воно досить сильне, стає і незвичайне і коли не вражає очей. Світло не є добрим, коли воно за сильне, мерехотить, блимає, або разить очі.

Наприклад, читання в вагоні, який проходить через міст або вулицю великого міста поміж високими домами, є шкідливим тому, що світло при такій їзді є змінне. Високі доми чи стовпи моста кидають тіні, які міняються раз у раз освітленими місцями, мають той наслідок, що світло мінється, то блисне, то слабне. Світло, що паде просто в очі, неохоронене жадною ослонкою, разить і дуже шкодить очам. Досліди над добрим освітленням пороблені ріжними науковими установами вказали, що належне освітлення причиняється до збільшення і уліпшення праці, зменшення нещасливих випадків та заощадження часу.

Досліди пороблені Американським Товариством Шкільного Образовання переведені над п'ять мідіонами шкільної дівтори вказали, що на кожних одинадцять дітей одно має так ушкоджений зір, що не в силі без задержок продовжувати шкільну працю.

Добре освітлення належного освітлення вистарчить троха уваги і доброї волі та не забувати, що “добре світло — це добрий зір”.

“НОВИНИ РАДІОТЕХНІКИ.”
Найвищу радіоголосну станцію відкрито недавно в Пірнейських горах близько Тарбеса, щоб подавати метеорологічні відомості.
На радіовиставі в Шікаго був улаштований спеціальний відділ радіоапаратів ліаіпутів. Нюдин із них не важив більше, як одну дванадцятку частини фунта і його легко можна сховати в кулакові.
В колонії хорих на проказу на Філіппінських островах збудовано радіостанцію, щоб сполучити з зовнішнім світом нещасних хорих.
В найбільших часах думають дати можливість американським та європейським радіоаматорам почути... шум Ніагарського водоспаду.
В Злучених Державах кожна релігійна секта придбала голосні радіостанції, і що недалі американське повітря наповняється молитвами та проповідями до ріжних богів на користь попів ріжних гатунків і вір, що конкурують між собою.

Місяць листопад — це місяць допомоги українській робітничій пресі в Канаді. Ти теп повинен придбати хоч одну нову передплату для своєї газети і зібрати, скільки можеш, пресового фонду. Коли робітничий найдется в тяжкому положенні, то за допомогою газети його рятують товариші з цілої Канади. Підрайтуйте-ж тепер всі свою газету! Вона-ж є вашим провідником, оборонцем і учителем. Вона — це ви!

ДОБРЕ СВІТЛО — ЦЕ ДОБРИЙ ЗІР.

Учені спеціалісти, як і прочі люди, годяться в тому, що наші очі є не лише найбільш складним, складним органом, а й незвичайно важким і вартисним. Людина своїм зором приймає дев'ять десятків вражів і тому зір є одною з головних підойм умового розвою людини. Одною з прикмет очей людини є їх здатність автоматично пристосовуватися до обставин, тисячі раз на днину, густо часто без свідомого нашого зусилля. А тому, що наші очі автоматично припрорюються до обставин, людина часто надживає їх і перетомлює. Є це передовсім наслідком неважливого освітлення.

Добрим світлом може бути всяке світло: соняшне, електричне, газове, але лише тоді, коли воно досить сильне, стає і незвичайне і коли не вражає очей. Світло не є добрим, коли воно за сильне, мерехотить, блимає, або разить очі.

Наприклад, читання в вагоні, який проходить через міст або вулицю великого міста поміж високими домами, є шкідливим тому, що світло при такій їзді є змінне. Високі доми чи стовпи моста кидають тіні, які міняються раз у раз освітленими місцями, мають той наслідок, що світло мінється, то блисне, то слабне. Світло, що паде просто в очі, неохоронене жадною ослонкою, разить і дуже шкодить очам. Досліди над добрим освітленням пороблені ріжними науковими установами вказали, що належне освітлення причиняється до збільшення і уліпшення праці, зменшення нещасливих випадків та заощадження часу.

Досліди пороблені Американським Товариством Шкільного Образовання переведені над п'ять мідіонами шкільної дівтори вказали, що на кожних одинадцять дітей одно має так ушкоджений зір, що не в силі без задержок продовжувати шкільну працю.

Добре освітлення належного освітлення вистарчить троха уваги і доброї волі та не забувати, що “добре світло — це добрий зір”.

“НОВИНИ РАДІОТЕХНІКИ.”
Найвищу радіоголосну станцію відкрито недавно в Пірнейських горах близько Тарбеса, щоб подавати метеорологічні відомості.
На радіовиставі в Шікаго був улаштований спеціальний відділ радіоапаратів ліаіпутів. Нюдин із них не важив більше, як одну дванадцятку частини фунта і його легко можна сховати в кулакові.
В колонії хорих на проказу на Філіппінських островах збудовано радіостанцію, щоб сполучити з зовнішнім світом нещасних хорих.
В найбільших часах думають дати можливість американським та європейським радіоаматорам почути... шум Ніагарського водоспаду.
В Злучених Державах кожна релігійна секта придбала голосні радіостанції, і що недалі американське повітря наповняється молитвами та проповідями до ріжних богів на користь попів ріжних гатунків і вір, що конкурують між собою.

Місяць листопад — це місяць допомоги українській робітничій пресі в Канаді. Ти теп повинен придбати хоч одну нову передплату для своєї газети і зібрати, скільки можеш, пресового фонду. Коли робітничий найдется в тяжкому положенні, то за допомогою газети його рятують товариші з цілої Канади. Підрайтуйте-ж тепер всі свою газету! Вона-ж є вашим провідником, оборонцем і учителем. Вона — це ви!

В обороні робітничо-селянських героїв Мельничука і Шеремети

(Продовження.)

Ось що пише пан Д. Д. Лещинин про ціль переходу Мельничука і Шеремети через Збруч в Галичину:

В жовтні 1922 р. перейшли оба Збруч з відділом покчетаря У.Г.А. Івана Цепка, бажачки переправитися через Галичину до Чехословаччини, де хотіли докінчити свої студії. Переходячи через село Мишків, залишючого польща, довідалися, що в ньому кандидат на посаду до варшавського союму, учитель Березовський.

Вони його заарештували і на його власній фірі вивезли з села. В дорозі урвалася шлях і дальше їхати не було чим. Вони стигнули Березовського з воза і убивши двома револьверними вистрілами, остальників при ньому золотий годинник і 13000 марок. На жаль, не пошлюстало ім переправити через Галичину, бо кілька днів пізніше їх вилеволено і поарештовано. Мельничука золотого дня 26 жовтня в селі Івано, коло Устєчка, в часі кола виходив зі скелю, де купував хліб, а Шеремету дня 28 жовтня в селі Голіградках разом з 6 іншими учасниками ватаги.

Отже прошу уявити собі: Мельничук і Шеремета, за десятма людьми, узброєні в кріси, револьвери, скоростріля і динаміт та екразит, переправлялися — на студії до Чехословаччини. Добре. І ось ці студенти знаходять в Мишкові залишючого повіту (куди цілком не по дорозі в Чехословаччину, а швидше в Румунію), кандидата на посаду до польського союму Березовського, арештують його і вивозять з села. По дорозі вбивають його... (Дивно, що пан Д. Д. Лещинин це не сказав, що Березовського вбили за це, бо він — не хотів йти з Мельничуком та Шереметою — на студії в Чехословаччину.) Добрі студенти!

Тимчасом акт обвинувачення чортківського суду говорить ось що:

“Іван Цепко, разом з Томкевичем і Наваловським в Кам'янці на Поділлі, з'організували бовевий відділ в Галичан, узброили його по військовому, дали йому кріси, револьвери, скоростріля, динаміт та екразит і очевидно відповідну кількість амуніції з тим, що цей відділ мав переправитися до Східної Галичини, викликати тут повстання проти польської влади, ушкоджувати середники комунікаційні і військові об'єкти, а передовсім перешкодити у відбутті вибо-

рив до варшавського союму. Цей відділ дня 22 жовтня перейшов Збруч під Кудринцями”.

Це уривок з акту обвинувачення, в вірному відписі і перекладі з польської мови. Знання ці склали Мельничук і Шеремета і ані словом не згадали в суді про намір переправитися на студії в Чехословаччину. Мало того! Звичайно кожний обвинувачений про все, як на сповіді, розкаже своєму оборонцю, який все шукає “невинного місця” в обвинуваченні, аби мати змогу краще боронити його. Але про Чехословаччину ані Мельничук, ані Шеремета не сказали нічого свого оборонцям і що “качку” вперше писує пан Д. Д. Лещинин аж по трьох роках смерті Мельничука і Шеремети.

Зазначу, що один з оборонців, власне оборонець Шеремети, проф. др. В. Старосольський, в кілька тижнів після їх розстрілу, повернувся до Праги, де я тоді жив і мені особисто і моїм товаришам, докладно розказував перебіг цілої судової розправи та оповідаючи Мельничука і Шеремети про їхню працю та їхні наміри. І в цілости підтвердив це, що закінчує ім акт обвинувачення, не згадуючи ані словом про намір переправитися в Чехословаччину.

Ми розгляньмо справу серйозно:

1. Чи Мельничукові і Шереметі, щоб переправитися до Чехословаччини на студії, треба було аж йти з скорострілом, динамітом, крісами, револьверами і 10-ма робітниками й селянами, які не могли мати ніякого відношення до студій? Та ж ім багато легше було, перейшовши Збруч, золотисати, як утікачі від більшовиків, в першому постерунку жандармерії, де їх, як ворогів більшовиків, радо прийняли-б.

2. Навіщо-ж вони вбивали Березовського, кандидата на посаду до польського союму, коли в них була така невинна мета, як “переправитися на студії в Чехословаччину”? Не вбила-ж його з метою рабунку, бо ані грошей, ані золотого годинника не забрали. Люде, які думають перекрестися за границю, звичайно заховуються найспокійніше, аби їх не запідозрили в нічому, а не виправляють таких “бешкетів”, та ще й з подітчим підкладом.

3. Коли-ж дійсно Мельничук і Шеремета мали були намір тільки переправитися до Чехословаччини на студії, то хіба не сказали-б Вони цього в суді або своїм оборонцям? Цим-же, без сумніву, вони багато облекшили-б своє обвинувачення, а оборонцям дали-б такий аргумент в руки, що суд не легко збив-би його. Звичайно оборона вишукує щось подібне, але в цьому випадку не покористувалась “геніяльним відкриттям” пана Д. Д. Лещинина, бо прийшло воно аж по трьох роках смерті Мельничука і Шеремети і взагалі — про переправу в Чехословаччину, ані Мельничук ані Шеремета нічого сказати не знали. А шкода, бо хто знає, чи це не виривало-б було їх?!

4. Невже польський суд, який він вже не є, засудив-би на смерть людей за це, що вони переправлялися в Чехословаччину на студії? Невже інших 6-тих учасників ватаги, за “невинне співтовариство студентам” був-би суд засудив всіх разом на 33 роки з постом і твердим ліжком кожних 14 днів? Це-ж незвичайно висока кара і ніякий, найбільш реакційний суд в світі, не карає так людей, які пробували — переправитися на студії до другої держави і за негалеальний перехід границі.

5. Чи можливо, щоб про цей намір Мельничука і Шеремети до сьогодні ніхто ніколи не чув? Чи можливо, щоб про цей невинний намір не згадали ані акт обвинувачення, ані преса, ані оборона? Я раджу панові Д. Д. Лещинині спитати когось з українських адвокатів в Вінніпегу, чи могла оборона не використати цей намір Мельничука і Шеремети на суді? А вона не використала тільки тому, бо не знала про него, як не знали й самі обвинувачені і доводиться тільки дивуватися, як мів власти на таку “щасливу” думку пан Лещинин і то аж в Канаді і аж по трьох роках смерті Мельничука і Шеремети.

Здається, не треба більше доказів, щоб опровернути вимудку пана Лещинина про намір переправити Мельничука і Шеремети на студії в Чехословаччину. Це така очевидна брехня, для якої шкода дальших освітлень. Мельничук і Шеремета були такими чесними й смілими борцями, що на суді навіть не пробували закрити своїх намірів, а широ призналися, чого і як прибули в Галичину з України. За це надалили Вони своїми буйними головами, але-ж через це залишаться Вони раз на завжди світлыми постатками в історії революційного руху Східної Галичини.

В дійсності, коли тепер говорити — про повстанчу ватагу-дванадцятку, то центральною фігурою був в ній не Іван Цепко, а Мельничук і Шеремета. Цепко був тільки, так сказати-б, по-

літичним помічником і агітатором, а Мельничук і Шеремета були боекми-провідниками. Суд над Мельничуком і Шереметою відбувався вже тоді, як Цепко не жив і це була однака дошка рятунку для Мельничука й Шеремети, за яку вхопились оборона: приписати провід вбитому Цепкові і цимсамим хоч трохи відсунути в тінь перед судом Мельничука і Шеремету. Але й це не помогло...
Іван Цепко, перш усього ніколи не був четарем Укр. Гал. Армії, як це подає пан Д. Д. Лещинин. Уродився він 1897 року, в селі Коршівці, повіт Скалат. До гімназії ходив в Тернополі, де й здав матуру 1916 року. В австрійській армії не служив. Мобілізований підчас української влади в Галичині 1918 р. і був телефоністом при Окружній Військовій Команді в Тернополі, потім в Ш-тьому галицькому корпусі. Людина незвичайно широко освічена. До лютого 1920 р. соціал-демократ, потім визначний діяльний член комуністичної партії. Соціална Революція на Україні вивдигнула його життя, надзвичайно працююча. Півтора року був секретарем Бюро комуністичних гуртків військових галицьких частин 44 і 45 радянських дивізій. З військом не мав нічого спільного постільки, поскільки не примушували його до цього умовини. Як знаменитий бесідник, був брався з ватагою Мельничука і Шеремети в Галичину в характері політичного робітника, бо на військовій стратегії, тимбільше на партизанській боротьбі дуже мало розумівся. І це є найкращим доказом, що Мельничук і Шеремета не могли “прилучитися до повстанчого відділу І. Цепка, щоб з ним чи при його допоміж переправитися до Чехословаччини на студії”. Я переконаний, що т. Цепко ніколи був-би не зважився брати на себе військовий провід відділу, до того в партизанській боротьбі, бо на війську він мало розумівся. По друге — ніхто зі здорово думуючих людей не повірив, щоб 10 людей наражували своє життя на небезпеки а то й смерть тільки тому, аби переправити двох людей в Чехословаччину на студії, до того в такий час, коли в Галичині горіли панські фільварки, вимордовувалися жандармські постерунки і всі східні повіті були залиті польським військом. Це абсурд!

ВСЯЧИНА.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ДИСКРИМІНАЦІЯ ПРОТИ ОРГАНІЗОВАНИХ РОБІТНИКІВ В САСКАТУНІ.

В міській раді в Саскатуні, Саск., в понеділок вечером, 26-го жовтня, перейшов висок проти прийняття до роботи в міських департаментах робітників, що належать до Комуністичної Партії Канади.

Шо дало повід до цього? По старому вкоротці що справу внісати, так як я був першою жертвою тої дискримінації. Я перебував через десять літ в Саскатуні і увесь той час працював на міській роботі в парковому департаменті (парк борд).

Але в нашій місцевості, як і в других, є організації, що звуть себе "патріотичними". Деякі їх члени являються скритими або отвертими донощиками на робітників.

Так було й зі мною. Ці "народолюбці" старалися нагнати мене від праці, що вивратили мені з уст кавдачок хліба.

150 доларів в місяць від Компартії за організування її відділів і що я вигодую проти правительствених промови. Дня 22-го червня на шій підставі я зівстав прогнанний від роботи. Я вдавас з цєю справою до мейора міста і сказав, що бажаю висяснення причин.

Не отримавши задоволення від голови міста, як вдавас до Трейдс енд ЛейборКанв'є. На своїм першій засіданні ця робітничка трейд-юнійна організація вибрала двох делегатів, що мали піти до міської ради і розслідати мою справу.

Місячній збори відділу Робітничого Запомогового Товариства в Іст Килдонан відбулись в неділю, дня 1 листопада, в год. 8. вечером, в салі Укр. Р.б. Дому в Іст Килдонан.

Членів і членкинь проситись прийти на час.

кер". Той-же комішюнер висказав свою опінію, що місто Саскатун не повинно давати роботу комуністам. Тому шо на тім мітінгу не були присутні Бранн, а також донощик, то справу шо відложено до другого мітінгу.

Другий мітінг відбувся 26. жовтня. Донощик не з'явився, хоч мав запрошення обох сторін. Це було ясным доказом, шо він безлічно брехлива людина.

Другий радний міста, Милл, котрий був на стільки чесний, шо бачив, шо тут щось кривється, поставив Мурові питання, шо він знає. Але замість відповіді, Мур тільки глупо засміявся.

Відтак голова міста зробив висок, шо комуністи не можуть працювати в жаднім міській департаменті. Всі радні за цим виском голосували, за винятком чесної людини радного Милла.

Зрозуміла річ, шо Трейдс енд Лейбор Кавнс'л повинен цю ухвалу поборювати і всі робітничі міста Саскатуну повинні проти ньої вивести свій протест.

Товариші робітники! Ця ухвала в майбутньому буде застосовуватися не тільки до комуністів, але до всіх активних членів юній і інших робітничих організацій.

СЕКШИНМЕНИ, ВІДУКНІТЬСЯ!

Листопад зближається, а з ним і кампанія в користь робітничо-фермерської преси. Наша преса потребує вашої допомоги.

Перш всего всі ми, читачі поодинокі і всі робітничо-фермерські організації повинні зайняти придбанням своєї преси нових передплатників. Насебагато, тисячі нас, а наших газет всего три.

Нам треба, щоб ми могли читати газету, шо дає нам нові ідеї, шо дає нам знання, шо дає нам силу. Чув я від одного робітника: "Чому "Укр. Р.б. Вісти" не роблять так, як "Укр. Голос", тоб-то чому не обіцяють робітникам в дарунок автомобіля, бо це грошки на вербі. Нікому "Укр. Голос" автомобіля не дасть, це тільки вудочка.

Так само кличу фермерів взятися до поширення своєї газети "Фермерського Життя". Кожен фермерський товариство повинно устроїти кілька підписників в користь своєї газети, повинно поширити її в своїй околиці між фермерами.

Всі беріться до праці в листопаді на користь своєї преси!

З товаришским привітом Іван Шкурган.

ПРОБИ ПРЕДСТАВЛЕННЯ '97'

Проби представлення "97" в Укр. Р.б. Домі в Вінніпегу будуть відбуватися в такому порядку:

В понеділок, 2. листопада, дії 2-га і 4-та та деякі сцени (гуртові) з 3-ої дії. У вівторок, 3. листопада дії 1-ша, 3-та і 4-та без гуртових сцен.

В середу, 4. листопада, дії 1-ша, 2-га і 4-та.

В четвр, 5. листопада дії 1-ша і 4-та без гуртів, та гуртові сцени з 2-ої дії (після пробі співу).

В п'ятницю, 6. листопада, генеральна проба, всі чотири дії за рядом.

Початки всіх проб точно в 8. годині вечером. Всі проби кожен дії відбуватимуться в такому порядку, в якому зазначено вище.

Всі аматори і аматорки зобовязані приходити на проби на час.

Режисер.

МІТІНГ Р.З.Т. В ІСТ КИЛДОНАН.

Місячні збори відділу Робітничого Запомогового Товариства в Іст Килдонан відбулись в неділю, дня 1 листопада, в год. 8. вечером, в салі Укр. Р.б. Дому в Іст Килдонан.

Членів і членкинь проситись прийти на час.

УВАГА, ЛЕТБРИДЖ І ОКОЛИЦЯ!

Старанням Драмгуртка при Укр. Р.б. Домі в Летбриджі відбудеться в неділю, дня 8. листопада 1925 р., в Укр. Р.б. Домі в Летбриджі прекрасну комедію-драму Я. Гордіна в 4. діях п. н.:

СІРИТКА ХАСЯ.

Драма малює життя сироти в багатих спокій і є дуже повчача, як також не бракує гумору. Приходить всі в неділю, 8. листопада до Укр. Р.б. Дому, а побачите, які є відносини між багатим і бідним? Як багаті обходяться з сиротою, хоч би вона була їм близька родичка, побачите як людина через сльози сміється і з сміхом на устах умирає. Ця комедія-драма розсмієть вас, але і заговорить до вашого розуму і серця, та отворить перед вами ще одну сторінку клясових відносин людей між собою. Початок точно в 8. годині вечером. Вступ за добровільними датками.

УВАГА, ЛЕТБРИДЖ І ОКОЛИЦЯ!

Старанням Драмгуртка при Укр. Р.б. Домі в Летбриджі відбудеться в неділю, дня 15. листопада 1925 р. в Укр. Р.б. Домі в Летбриджі

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

в пам'ятть упавших борців-революціонерів С. Мельничука, П. Шеремети і І. Пенка, котрі агітували в першій боротьбі за кращу долю поневолених селян і робітників Галичини. Кожен, хто співчуває недолі поневолених селян і робітників в Східній Галичині, а також і в цілм світі, повинен прийти і взяти участь в так величній справі. Початок точно в 8. годині вечером. Вступ за добровільними датками.

УВАГА! РОБІТНИКИ ВЕНКУВЕР!

Старанням Центрального Міського Комітету Компартії Канади в Венкувер відбудеться в суботу, 7. листопада 1925 ц. р. в Клінтон салі на роуі вулиці Клінтон і Пендер Іст

СВЯТУВАННЯ ОСЬМОЇ РІЧНИЦІ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Свято п'ятиться точно в 8-ій годині вечером концерт-мітінгом. Промови будуть вголосі в англійській, українській і фініландській мовах. Грати буде добра оркестра і співатиме хор. Після закінчення програми — забава.

Товариші робітники й робітничі! Приходить на це свято численно і кличте своїх знайомих. Вступ для мужчин 50 ц., для жінок 25 ц., а для дітей вільний.

Весь прїхід призначений на робітничу пресу.

ЗНОВУ НОВЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

відгортає

В СУБОТУ, ДНЯ 31. ЖОВТНЯ 1925 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

прекрасну комедію-драму в 4. діях В. Винниченка п. н.:

НАТУСЬ

Я, шо пишу це оголошення, назвав би краще це представлення — "ЧОРТ А НЕ ЖІНКА". Коли-б то ще хоч сама тільки жінка! А то тобі ще й теща і жінич брат. Ще й Натусь, молодого хлопця, рідного сина, навчили спільно своєї політики. Ви думаете, шо це робітничі, або якісь темні невідомі селяне. Ні, це пані, інтелігенти, високовчені. А шо вони виробляють?! Ви бачили коли таку жінку, шо це чоловіка, а сама плаче? А варто побачити. Взагалі, "НАТУСЬ" така штука, шо з нетерплячкою будете дивитися і цікавитися, чим воно закінчиться. Тому приходіть вчасно, шо бачити від самого початку! Кличте також своїх знайомих.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

Тикети набувайте завчасу: шо дня в буфеті Укр. Р.б. Дому, а вечерами і в день представлення при касі.

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

устроює

В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДА 1925 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА БАГАТА І ГАРНА. В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ МІШАНИЙ ХОР, СОЛІСТИ, МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА І ПРОМОВІЦІ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

БАЗАР В УКР. РОБ. ДОМІ В САСКАТУНІ.

Старанням відділу Жіночої Секції відбудеться в дних 18., 19., 20. і 21. листопада в Укр. Р.б. Домі в Саскатуні

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР.

На базарі можна буде побачити гарні різьбородні річі, будуть устроєні різні забави і гри. Так само буде першфранна кухня, та кожного разу будуть смачні перекуски. Комітет ручить за вдоволення. Приходіть всі і кличте своїх знайомих.

С. Г., секретар базарового комітету.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ТРАНСКОНИ.

Оцим повідомляється всім членам відділу ТУРФДім в Трансконі, шо від тепер регулярні збори відділу будуть відбуватися не в п'ятницю по першій і п'ятнадцятій, а кожної неділі по першій і п'ятнадцятій.

Слідуючі регулярні збори відділу відбууться в неділю, 1. листопада, в годині 2-ій полудні. Багато важних справ. Кожен член повинен прийти на ці збори обовязково, бо є дуже багато важних справ до поладження.

Заряд відділу ТУРФДім.

ПОВІДОМЛЮЮ українських робітників і робітниць, котрі займаються музикою, шо я відкрив на праву всякого рода музичних інструментів. Так само можна дістати і мене різні інструменти і всякого сорта струни по уміркованій ціні. На жадання роблю нові скрипки і пшбали. За добру і викінчену роботу гарантую. По більшій інформації прошу вдавати на саліуючу адресу (на відповідь з провінції прошу залучити три-центову марку).

I. Bronicki, 275 1/2 Selkirk Ave. Winnipeg, Man. (132)

НОВІ ПІСНІ! — НОВІ ПІСНІ!

Пониче подається спис нових пісень, котрі цим диним вишли з друку накладом Відділу ТУРФДім у Вінніпегу. Пісні дуже відповіли, а не до винчєння і цінні невід. Сезон вже починається, відіди ТУРФДім, Товариства і поодинокі товариші, повинні заосмотритися вчасно ніше поданими піснями на цілий сезон. Замовлень не відкладайте на завтра а замовляйте це нині.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Котилася зірка', 'Пінь півні', 'Та забілила сніги', etc.

Хто хотів-би замовити всі ці пісні, той дістане їх за \$2.75. З замовленням проситись прислати готівку, і поничу адресу:

BRANCH U.L.F.T.A. Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО учителя до української робітничої дитчої школи, котрий міг би управляти хором і вчити гри на мандолині. Платня після угоди. Зголосувати на адресу: Shkilrada, P.O. Box 915, Thorold, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата Маковія Митуса, з села Міліє, повіт Віжницький. Від 1908 до 1914 року був в Віжницькій гімназії а в 1919 р. я мав вістку, шо має перебувати в Кітві. Хто знав-би про него, або нин сам, хай напише до мене на саліуючу адресу: Dmytro Minzak, 531 McBain St., Fort William, Ont. (132)

ЗНОВУ НОВА ДРАМА! Вийшла з друку нова прекрасна драма на 4 дії з часів революції 1905 року, яку написав Д. Айзман, а на українську мову переклав М. Ірчан. Зветься драма: ТЕРНОВИЙ КУЩ. Дієвих осіб 12, декорація дуже легка, зміст незвичайно глибокий, захоплюючий і повчачий.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ в другому накладі широко відома драма М. Ірчана РОДИНА ШІТКАРІВ. Перший наклад розійшовся дуже скоро і треба було видавати драму вдруге. Автор т. Ірчан ще раз переглянув зміст драми і цим разом вона вийшла в справленому виді та з деякими додатками.

ОПОВІСТКИ. МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ. Повідомляється всіх членів і членкинь Робітничого Запомогового Товариства, шо місячні збори відділу відбуються в неділю 1. листопада в годині 2.30 пополудні в салі Укр. Р.б. Дому.